

Llywodraeth Cymru
Welsh Government

Warant i Bobl Ifanc

Sgwrs
Cenedlaethol
2023-24

Diweddariad
Cryno

Diolch am gymryd rhan yn Sgwrs Genedlaethol y Warant i Bobl Ifanc.

PARAGRAPH MISSING

Y Warant i Bobl Ifanc yw ymrwymiad Llywodraeth Cymru i helpu pawb dan 25 oed sy'n byw yng Nghymru i gael lle ar gwrs addysg neu hyfforddiant, dod o hyd i swydd neu ddod yn hunangyflogedig.

Mae Llywodraeth Cymru am sicrhau bod y cyngor, y canllawiau, y cymorth a'r rhaglenni sydd ar gael i bobl ifanc yn cynnig y cyfleoedd gorau posibl iddynt lwyddo. Roeddem am glywed gan bobl ifanc o bob cwr o Gymru er mwyn deall yr hyn y gellir ei wneud yn well. Gall eich safbwyntiau gyfrannu at newidiadau i bolisiau sy'n bodoli eisoes a helpu i lunio rhai newydd.

Pan wnaethoch gytuno i gymryd rhan yng ngrwpiau ffocws y Sgwrs Genedlaethol, gwnaethom ddweud wrthyh y byddem yn gwneud y canlynol:

Gwranddo ar yr hyn sydd gennych i'w ddweud.

Mae Llywodraeth Cymru am wella'r gwasanaethau rydym yn eu cynnig fel bod pob person ifanc yn cael cyfle i lwyddo. Dim ond drwy wranddo ar yr hyn sydd gennych i'w ddweud y gallwn wneud hyn.

Ystyried eich safbwyntiau.

Pan fydd yr wybodaeth o'r grwpiau ffocws parhaus wedi'i chasglu, caiff adroddiad ei lunio yn amlinellu'r hyn rydych wedi'i ddweud wrthyh.

Byddwn yn defnyddio'r wybodaeth hon i ystyried sut y gallwn wneud newidiadau i raglenni a gwasanaethau sy'n bodoli eisoes.

Rhoi adborth i chi er mwyn dweud wrthyh sut rydych wedi ein helpu i lunio darpariaeth newydd.

Pan fyddwn wedi ystyried pa newidiadau y gallem eu gwneud, byddwn yn ymgynghori â grwpiau o bobl ifanc er mwyn iddynt allu ein helpu i wneud yn siŵr bod y newidiadau hynny'n cael yr effaith fwyaf posibl.

Gweler isod am y diweddariad cryno neu yma am y diweddariad llawn.

Profiad Gwaith

Nododd llawer ohonoch ddiffyg profiad gwaith fel rhwystr i gael cyflogaeth. Mae sgysiau ein grwpiau ffocws yn dangos bod llawer ohonoch yn gweld gwerth profiad gwaith a'ch bod yn gallu adnabod llawer o fanteision cyfleoedd o'r fath. Fodd bynnag, roedd rhai ohonoch wedi ei chael hi'n anodd cael lleoliad neu nid oedd gennych yr hyder i wneud cais am un. Roedd dros draean ohonoch yn teimlo ei bod yn bwysig gallu cael profiad gwaith mewn maes sydd o ddiddordeb i chi. Awgrymodd rhai ohonoch y dylai dysgwyr gael cyfle i ddilyn cyrsiau sy'n gysylltiedig â sectorau a allai fod o ddiddordeb iddynt yn yr ysgol. Roeddech yn teimlo y byddai hyn yn eu galluogi i feithrin yr wybodaeth a'r sgiliau cywir i'w helpu gyda'u dewisiadau gyrfa.

Pa gamau y mae Llywodraeth Cymru a'i phartneriaid yn eu cymryd mewn ymateb?

Enghraifft

Cafodd 500 o ddysgwyr mewn Blynyddoedd 11 and 12 sydd wedi ei chael hi'n anodd dychwelyd i addysg yn dilyn y pandemig [lleoliadau profiad gwaith o ansawdd uchel](#), mewn sector a apeliodd atynt fel rhan o waith ehangach Llywodraeth Cymru i atal a lleihau diweithdra ymhlith pobl ifanc. Roedd yn rhaid i ddysgwyr ymgysylltu neu ailymgysylltu ag astudiaethau TGAU craidd yn eu hysgol fel rhan o'r cynllun, tra'n mynychu eu lleoliad profiad gwaith, un i ddau ddiwrnod yr wythnos.

Bydd prosiect tebyg yn parhau yn 2024/25 – siaradwch â'ch ysgol, [Gyrfa Cymru](#) neu Weithiwr leuenctid am ragor o fanylion.

Gellir dod o hyd i ragor o wybodaeth am y camau gweithredu a gymerwyd/sydd ar waith yma.

Trafnidiaeth

Dywedodd llawer ohonoch wrthym am eich profiadau o faterion yn ymwneud â thrafnidiaeth. Dyma'r prif beth a oedd yn rhwystro llawer ohonoch rhag cael yr addysg, y gyflogaeth neu'r hyfforddiant roeddech yn dymuno ei chael/gael. Roedd y materion yn cynnwys annibynadwyedd, amserlenni byr a fforddiadwyedd. Roedd diffyg trafndiaeth, yn enwedig mewn ardaloedd gwledig, hefyd yn effeithio ar rai ohonoch. Dywedodd rhai ohonoch fod angen gwella hygyrchedd trafndiaeth. Hefyd, awgrymwyd bod angen mwy o gymorth i wella hyder mewn trafndiaeth gyhoeddus. Gallai hyn gynnwys help i ddeall amserlenni. Teimlai'r rhan fwyaf o'r bobl ifanc a gymerodd ran yn ein grwpiau ffocws fod cymorth ariannol drwy FyNgherdynTeithio yn ddefnyddiol. Roeddech hefyd yn teimlo bod trafndiaeth am ddim neu wedi'i sybsideiddio gan golegau addysg bellach a phrifysgolion yn ddefnyddiol. Fodd bynnag, roedd llai na hanner y bobl ifanc yn ymwybodol o'r cynlluniau hyn cyn cymryd rhan yn y grwpiau ffocws.

Pa gamau y mae Llywodraeth Cymru a'i phartneriaid yn eu cymryd mewn ymateb?

Enghraifft:

Mae tri phrosiect Metro yn mynd rhagddynt ledled Cymru. Yr uchelgais yw cynnig rhwydweithiau bysiau, trenau a theithio llesol cynaliadwy modern. Y nod yw teithiau cyflymach, cysylltiadau gwell rhwng mathau gwahanol o drafndiaeth, mwy o gapasiti, gwasanaethau hygyrch, dibynadwy ac amlach a theithio fforddiadwy â system docynnu glyfar:

- Metro De Cymru: [Prosiect Metro De Cymru | Trafnidiaeth Cymru \(tfw.wales\)](#)
- Metro Gogledd Cymru: [Trawsnewid trafndiaeth yng Ngogledd Cymru | Trafnidiaeth Cymru](#)
- Metro Bae Abertawe a Gorllewin Cymru: [Metro Bae Abertawe | Trafnidiaeth Cymru](#)

Gellir dod o hyd i ragor o wybodaeth am y camau gweithredu a gymerwyd/sydd ar waith yma.

Iechyd meddwl a diffyg hyder

I rai pobl ifanc, gwelsom fod iechyd meddwl yn gallu eich rhwystro rhag cael yr addysg, y gyflogaeth neu'r hyfforddiant rydych yn dymuno ei chael/gael.

Gall iechyd meddwl gwael effeithio ar bobl mewn llawer o ffyrdd gwahanol. Rhai o'r rhesymau mwyaf cyffredin a nodwyd gennych oedd pryder am gwrdd â phobl newydd ac anhawster canolbwyntio a chynnal cymhelliant, ac roedd rhai ohonoch yn poeni y bydd eich iechyd meddwl yn eich atal rhag llwyddo. Roedd rhai ohonoch hefyd yn poeni efallai na fydd cyflogwr neu ddarparwr addysg yn eich deall, neu y byddant yn eich beirniadu.

Gwnaethoch awgrymu y byddech yn teimlo'n fwy hyderus pe baech yn gwybod ble i fynd i gael help a chyngor. Byddai cael rhywun dibynadwy

i droi ato hefyd yn ddefnyddiol. Gwnaethoch hefyd awgrymu y byddai cael help i gwrdd â phobl newydd, ysgrifennu CV a deall cymwysterau hefyd yn helpu i wella hyder.

Roedd y rhan fwyaf ohonoch yn gadarnhaol am y cymorth sydd ar gael ar hyn o bryd. Fodd bynnag, roedd rhai yn teimlo bod angen gwneud mwy i godi ymwybyddiaeth pobl ifanc o'r cymorth sydd ar gael.

Pa gamau y mae Llywodraeth Cymru a'i phartneriaid yn eu cymryd mewn ymateb?

Enghraifft:

Mae gan Lywodraeth Cymru ganllawiau cyfreithiol, sef Fframwaith ar sefydlu dull ysgol gyfan ar gyfer llesiant emosiynol a meddyliol. Mae'r fframwaith yn ei gwneud yn ofynnol i ysgolion roi cymorth ar waith i ddiwallu anghenion llesiant plant a phobl ifanc. Mae ein cyllideb ddrafft yn cynnwys £13.6m yn 2024-25 i gefnogi ysgolion i roi'r fframwaith ar waith. Yn ystod blynyddoedd blaenorol, defnyddiwyd y cyllid i wneud y canlynol:

- Ehangu a gwella gwasanaethau cwnsela mewn ysgolion.
- Darparu ymyriadau llesiant ar gyfer yr ysgol gyfan neu ddisgyblion unigol.

- hyfforddi athrawon ac aelodau eraill o staff ysgolion ar lesiant.

I'r rhai sy'n mynd i goleg yn y dyfodol / yn mynd i goleg, gallwch nawr ddisgwyl amrywiaeth o gymorth lles ac iechyd meddwl. Mae'r cymorth hwn yn cynnwys gwasanaethau cwnsela a chymorth ar-lein. Mae hefyd yn cynnwys hyfforddiant gwydnwch, rhaglenni tiwtorial, cymorth pontio a diwrnodau lles.

Gellir dod o hyd i ragor o wybodaeth am y camau gweithredu a gymerwyd/sydd ar waith yma.

Profiadau Pobl Ifanc Anabl

Mae pobl ifanc anabl yn wynebu llawer o'r un heriau â phobl ifanc nad ydynt yn anabl. Fodd bynnag, gall yr effaith fod yn anghymesur. Nododd 92% o'r bobl ifanc anabl a gymerodd ran ddiffyg hyder, sef y gyfran uchaf o'r rhai a gymerodd ran. Mae trafndiaeth hefyd yn cyflwyno heriau ychwanegol i lawer ohonoch.

Roedd mwy o bobl ifanc anabl wedi cael profiad gwaith na phobl ifanc nad ydynt yn anabl. Fodd bynnag, roeddech yn fwy tebygol o fynegi anfodlonrwydd ar y profiad cyffredinol. Dywedodd rhai ohonoch fod angen mwy o gyfleoedd gwirfoddoli i bobl ifanc anabl. Teimlai rhai y

gallent gael budd o gyngor ar ddod o hyd i waith sy'n addas i bobl ag anghenion ychwanegol. Cydnabuwyd bod llwybrau yn broblem i bobl ifanc anabl a phobl ifanc nad ydynt yn anabl. Teimlai pobl y byddai'n fuddiol i ysgolion roi mwy o gydnabyddiaeth i lwybrau pobl ifanc anabl. At hynny, dylai rhieni fod mewn sefyllfa well i gefnogi disgwyliadau eu plant o ran cyflogaeth, gan ei bod yn gyfle dilys.

Awgrymodd y rhai a gymerodd ran ei bod yn hanfodol bod dysgwyr anabl yn cael gwybodaeth glir am sefydliadau arbenigol sy'n cynnig lleoliadau â chymorth i'w paratoi at waith.

Pa gamau y mae Llywodraeth Cymru a'i phartneriaid yn eu cymryd mewn ymateb?

Enghraifft:

Mae pobl ifanc 16-19 oed sy'n cymryd rhan ar raglen Twf Swyddi Cymru+ (dysgu seiliedig ar waith i'r rhai nad ydynt mewn addysg, cyflogaeth na hyfforddiant) – ac sy'n nodi eu bod yn anabl a/neu sydd ag angen dysgu ychwanegol – yn debygol o fod yn gymwys i gael [Anogwyr Cyflogaeth Gefnogol](#). Mae'r anogwyr hyn ar gael i ymuno â dysgwyr ar leoliadau gwaith neu gynnig cymorth un i un i feithrin sgiliau byw'n annibynnol. Mae yna hefyd gyllid penodol ar gyfer y rhai sydd ag anghenion ychwanegol.

Gellir dod o hyd i ragor o wybodaeth am y camau gweithredu a gymerwyd/sydd ar waith yma.

Pontio/Llwybrau

Roedd rhai ohonoch yn teimlo nad yw pobl ifanc yn cael cymorth cyson wrth adael yr ysgol a dechrau astudio yn y coleg neu weithio. Roedd rhai o'r farn nad oedd llwybr cam wrth gam clir. Roedd rhai yn ansicr ble i droi am help ar gamau diweddarach eu llwybr. Roedd hyn yn cynnwys sefyllfaoedd annisgwyl fel rhoi'r gorau i addysg neu golli swydd.

Cafwyd ceisiadau am wybodaeth fwy cynhwysol am y cymwysterau gwahanol a'r hyn y gallent ei alluogi, ni waeth beth fo gallu unigolyn. Teimlai rhai pobl ifanc y byddent yn cael budd o gymorth wedi'i deilwra'n fwy at eu hanghenion unigol yn yr ysgol.

Roeddem am wybod mwy am ble roeddech yn ceisio cyngor ac arweiniad. Athrawon ysgol a nodwyd fel y ffigyrau mwyaf dylanwadol (40%), a rhieni/gofalwyr (30%) a chynghorwyr gyrfaedd (24%) wedi hynny. Er mai athrawon oedd fwyaf dylanwadol, teimlai llawer o bobl ifanc fod ysgolion yn canolbwyntio'n bennaf ar safon uwch, a'u bod yn rhoi llai o sylw i opsiynau galwedigaethol.

Pan ofynnwyd beth allai hwyluso'r cyfnod pontio, elfen sylfaenol a nodwyd oedd cynnig profiad gwaith perthnasol neu opsiynau rhagflas. Teimlai llawer o'r cyfranogwyr y byddai hyn yn fuddiol iawn.

Pa gamau y mae Llywodraeth Cymru a'i phartneriaid yn eu cymryd mewn ymateb?

Enghraifft:

Ym mlwyddyn academaidd 2022/23, cafodd colegau addysg bellach a chweched dosbarth awdurdodau lleol £3 miliwn o gyllid pontio. Diben y cyllid oedd rhoi'r cyfle i ddysgwyr ym Mlwyddyn 10 a Blwyddyn 11 ymweld â choleg addysg bellach. Lle y bo'n bosibl, cymerodd dysgwyr ran mewn gweithgareddau pontio perthnasol. Roedd y gweithgareddau hyn yn cynnwys diwrnodau rhagflas mewn colegau, dosbarthiadau meistr, gweithdai rhyngweithiol a rhaglenni dros yr haf.

Yn y flwyddyn academaidd bresennol (2023/24), mae £3m ychwanegol o gyllid pontio ar gael. Bydd y cyllid hwn yn parhau i helpu dysgwyr ym Mlwyddyn 10 a Blwyddyn 11 i gymryd y cam nesaf ar eu taith addysg neu hyfforddiant.

Siaradwch â'ch ysgol, coleg [neu Gyrfa Cymru](#) am fwy o fanylion.

Gellir dod o hyd i ragor o wybodaeth am y camau gweithredu a gymerwyd/sydd ar waith yma.

Cyfathrebu

Gwnaethoch ddweud wrthym nad ydych bob amser yn gwybod ble i gael yr wybodaeth sydd ei hangen arnoch. Pan fyddwch yn cael gwybodaeth, bydd hynny gan ffynonellau gwahanol. At eich ysgol, coleg neu brifysgol y byddwch yn troi gyntaf fel arfer, ac at y cyfryngau cymdeithasol a'ch rheini wedi hynny. Gwnaethoch ddweud wrthym y byddai'n well gennych gael gwybodaeth gan Gyrfa Cymru, Llywodraeth Cymru neu'ch ysgol, coleg neu brifysgol yn y dyfodol.

Pa gamau y mae Llywodraeth Cymru a'i phartneriaid yn eu cymryd mewn ymateb?

Enghraifft:

Rydym wedi cryfhau ein hymgyrch codi ymwybyddiaeth ar gyfer y Warant i Bobl Ifanc ([Bydd Bositif](#)) er mwyn sicrhau bod pobl ifanc yn gwybod ble y gallant gael yr help a'r cyngor sydd eu hangen arnynt ar gyfer eu hopsiynau ôl-16. Mae'r ffocws ar fideos byr ysbrydoledig, a fydd yn cael eu defnyddio ar safleoedd cyfryngau cymdeithasol fel Facebook, Instagram a TikTok, a thrwy ymgyrchoedd ar y teledu a'r radio. Yn ôl ffigurau mis Rhagfyr 2023, mae pobl wedi clicio, hoffi a rhannu ymgyrchoedd marchnata'r Warant i Bobl Ifanc mwy na 320,000 o weithiau.

Mae Gyrfa Cymru wedi cyhoeddi [tudalennau newydd i rieni](#) ar ei gwefan. Mae'r tudalennau hyn yn darparu gwybodaeth ac adnoddau er mwyn helpu rhieni a gofalwyr i gefnogi dysgu a phenderfyniadau eu plentyn o ran gyrfa. Gellir dod o hyd i ragor o wybodaeth am y camau gweithredu a gymerwyd/sydd ar waith yma.

Costau Byw

Drwy gydol y Sgwrs Genedlaethol, rydym bob amser wedi bod yn ymwybodol y gall cael gafael ar addysg, cyflogaeth neu hyfforddiant arwain at oblygiadau ariannol i lawer o bobl. Gan gofio hynny, rydym wedi gweithio'n galed i ddarparu cymorth i gynifer o bobl ifanc â phosibl mewn ffyrdd gwahanol.

Roedd llawer o'r cyfranogwyr yn teimlo nad oeddent yn barod ar gyfer yr agweddau ariannol ar addysg ôl-16 neu gyflogaeth.

Pa gamau y mae Llywodraeth Cymru a'i phartneriaid yn eu cymryd mewn ymateb?

Enghraifft:

Ym mis Ionawr 2023 fe wnaethom ddyblu'r lwfans hyfforddi (£60 erbyn hyn), yn ogystal â chyflwyno lwfans prydau am ddim a chymorth teithio dros dro sy'n caniatáu hawlio 100% o'r costau teithio ar gyfer ein rhaglen Twf Swyddi Cymru+.

Cafodd y [Lwfans Cynhaliaeth Addysg](#) ei gynyddu ym mis Ebrill 2023 o £30 yr wythnos i £40 yr wythnos ar gyfer dysgwyr cymwys mewn colegau addysg bellach a chweched dosbarth ysgolion. Cafodd y cymorth [cynhaliaeth a delir i fyfyrwyr addysg uwch llawn-amser a rhan-amser](#) ei gynyddu 9.4% ar gyfer blwyddyn academiaidd 2023/24. Gellir dod o hyd i ragor o wybodaeth am y camau gweithredu a gymerwyd/sydd ar waith yma.

